

۱- مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)

با توجه به اهمیت و نقش اطلاعات علمی در توسعه کشور و ایجاد بستری مناسب جهت جمع آوری مطالعات محققان و جلوگیری از اتلاف هزینه‌ها در امور پژوهشی و تحقیقاتی در کشور و با توجه به اهمیت و نقش علوم و فناوری اطلاعات در تحقق جامعه اطلاعاتی، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی در ۱۶ مرداد سال ۱۳۸۳ راه‌اندازی گردید. این پایگاه بزرگ استنادی با قریب به ۱۷ سال فعالیت، همگام با آخرین پیشرفت‌های علمی، با هدف اهمیت دادن به نقش مدیریت دانش ملی و حفظ میراث علمی کشور و انتقال آن به نسل‌های آینده، با دو ویژگی جامعیت و روزآمدی به‌عنوان تنها بانک اطلاعات علمی با دسترسی آزاد (Open Access) در کشور به نشانی www.SID.ir فعالیت نموده و خدمات خود را از طریق بانک‌های نشریات علمی، مجامع علمی، طرح‌های پژوهشی در کنار سایر خدمات به مخاطبان خود ارائه می‌دهد.

در اساسنامه SID تأکید شده است که این مرکز "به منظور تحقق بخشی از وظایف جهاد دانشگاهی مندرج در اساسنامه مصوب شورایی عالی انقلاب فرهنگی و نیز کمک به رفع نیازهای توسعه و پویایی تحقیقات علمی کشور از طریق ایجاد پایگاه اطلاعات الکترونیکی "مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی" تأسیس می‌گردد."

در بخش وظایف مرکز در اساسنامه؛ مواردی از قبیل ایجاد بانک‌های اطلاعاتی و طبقه‌بندی و پردازش اطلاعات و مدارک علمی مورد تأکید قرار گرفته است که بر همین اساس بانک نشریات علمی به دو زبان فارسی و انگلیسی، بانک همایش‌های علمی به دو زبان فارسی و انگلیسی و همچنین بانک طرح‌های پژوهشی ایجاد و گسترش یافته‌اند و مواردی از قبیل؛ ایجاد و گسترش همکاری‌های علمی و مبادله اطلاعات الکترونیکی با مراکز علمی - دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورها بویژه کشورهای اسلامی و آسیایی در چارچوب مقررات جهاد دانشگاهی، سنجش و ارزیابی توسعه علمی و فناوری کشور، ایجاد ارتباط فعال و سازنده با سایر پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی در ماده دوم عنوان شده‌اند که براساس آن فعالیت‌هایی از قبیل راه‌اندازی بخش استنادی (JCR) از سال ۱۳۸۵ انجام شده است. گزارش‌های این ارزیابی برای برخی از مسئولین ارسال گردیده است. اما در سالهای اخیر SID با تمرکز و جدیت بیشتری به این امر اهتمام ورزیده و بر همین اساس گزارش‌های استنادی نشریات پزشکی را از سال ۱۳۹۴ تاکنون به صورت سالیانه ارائه نموده است و فعالیت خود را برای ارزیابی نشریات مصوب وزارت علوم براساس شاخص‌های ارائه شده توسط این وزارتخانه آغاز کرده و بخش پایلوت آن را به سرانجام رسانده است.

علاوه بر این اقدام به راه‌اندازی سامانه Depth.sid.ir نموده که امکان استخراج گزارش‌های ویژه از نشریات علمی کشور و حوزه‌های فعالیت تخصصی آن‌ها را فراهم می‌آورد.

۲- بانک‌های تحت پوشش

۲-۱ بانک نشریات علمی

The screenshot shows the SID website interface. At the top, there is a navigation bar with the SID logo and the text 'بانک مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی'. Below this, there are several sections: 'نشریات علمی مراکز طرف قرارداد' (Scientific Publications of Contracted Centers), 'SID سرویس' (SID Service) with a central banner for 'ارائه ویدئویی مقاله‌های همایش‌های علمی کشور' (Video presentation of scientific conference articles), 'نشریات مصوب علمی و پژوهشی' (Approved Scientific and Research Publications), 'اخیر مرکز و گزارش‌های علم سنجی' (Latest Center and Scientific Reporting), 'نشریات روزآمد و پیش آمد' (Updated and New Publications), and 'تبلیغات' (Advertising). The bottom section features 'اعضای محترم هیئت علمی' (Honorable Members of the Scientific Board) with a logo of a group of people.

با توجه به اهمیت و نقش نشریات علمی پژوهشی در جامعه علمی کشور و با هدف تأمین منابع غنی علمی جهت استفاده پژوهشگران و محققان، بانک نشریات علمی پایگاه اطلاعات علمی در دو بخش فارسی و انگلیسی اقدام به نمایه‌سازی متن کامل مقالات و تهیه آرشیو کاملی از نشریات از سال ۱۳۷۹ تاکنون نموده است. از آنجایی که نشریات علمی پژوهشی نقش و جایگاه تعیین کننده‌ای در رشد علمی کشور دارند، بانک نشریات علمی پایگاه اطلاعات علمی با هدف تأمین منابع غنی علمی جهت استفاده پژوهشگران و محققان، اقدام به نمایه‌سازی متن کامل مقالات و تهیه آرشیو کاملی از نشریات علمی پژوهشی کشور از سال ۱۳۷۹ تاکنون در دو بخش فارسی و انگلیسی کرده است.

* امکانات و خدمات

- * معرفی و نمایه‌سازی نشریات علمی پژوهشی کشور (مصوب کمیسیون نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه) به صورت جامع و روزآمد با ارایه بدون محدودیت و رایگان متن کامل مقالات نشریات در دو بخش فارسی و انگلیسی از سال ۷۹ تا آخرین شماره منتشره
- * معرفی و نمایه‌سازی نشریات علمی مصوب دانشگاه آزاد اسلامی به صورت جامع و روزآمد
- * سرویس گزارش‌های استنادی (JCR) نشریات علمی پژوهشی
- * معرفی و نمایه‌سازی نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه‌های ISI و Scopus

The screenshot shows the SID website interface. At the top, there is a green header with the SID logo and the text 'بانک مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی'. Below the header, there is a navigation bar with 'English فارسی', 'مقالات', and 'جستجو'. The main content area is divided into several sections: 'گروه‌های تخصصی' (Specialized Groups) with a list of fields like 'پزشکی', 'دامپزشکی', 'علوم انسانی', etc.; 'برگزارکنندگان همایش‌های علمی' (Organizers of Scientific Conferences) with a list of institutions like 'انجمن‌های علمی', 'وزارت علوم', etc.; 'ارائه ویدئویی مقاله‌های همایش‌های علمی کشور' (Video presentation of scientific articles from the country) with two video thumbnails and their URLs; 'همایش‌های علمی برگزار شده سال جاری' (Scientific conferences held this year) with a list of conferences and their dates; and 'اعضای محترم هیئت علمی' (Respected Scientific Staff) with an illustration of people and a flask.

بسیاری از سازمان‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی با هدف ایجاد زمینه مناسب جهت ارائه ایده‌های تازه و نوین، به منظور شناسایی مسائل و مشکلات بنیادی جوامع و بدست آوردن راه‌حل‌های مناسب، اقدام به برگزاری گردهمایی‌های بزرگ در قالب مجامع علمی می‌کنند که مقالات ارزشمند تحقیقاتی و تخصصی این مجامع در بانک همایش‌های علمی پایگاه اطلاعات علمی نمایه‌سازی می‌شوند.

* امکانات و خدمات

- * ارائه بدون محدودیت و رایگان متن کامل مقالات همایش‌های علمی کشور
- * امکان دسترسی به مقالات همایش به صورت جامع یا تفکیک شده براساس گروه تخصصی
- * معرفی و اطلاع‌رسانی همایش‌های علمی آتی کشور
- * ارائه ویدئویی مقالات همایش‌های علمی کشور

The screenshot shows the SID website interface. At the top, there is a navigation bar with the SID logo and the text 'بانک مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی'. Below this, there are several menu items: 'صفحه اصلی', 'طرح‌های پژوهشی', 'سازمان‌های مجری', 'پژوهشگران', 'اخبار و گزارش‌ها', 'درباره پایگاه', 'تماس با ما', 'راهنمای کاربران', 'آمار بازدید', and 'سایر بانک‌های مرکز اطلاعات علمی'. There are also language options for 'فارسی' and 'English', and a search bar labeled 'جستجو'. The main content area features a central banner for 'ثبت نام در کارگاه‌های مجازی' (Virtual Workshops Registration) with the SID logo. To the left, there is a section titled 'طرح‌های پژوهشی مراکز و سازمان‌ها' (Research Projects of Centers and Organizations) listing 'جهاد دانشگاهی', 'وزارت علوم، تحقیقات و فناوری', 'سازمان‌ها و مراکز دولتی', and 'پایان نامه‌های مورد حمایت سازمان‌ها'. To the right, there is a section titled 'گروه‌های تخصصی' (Specialized Groups) listing 'پزشکی', 'دامپزشکی', 'علوم انسانی', 'علوم پایه', 'فنی و مهندسی', 'کشاورزی و منابع طبیعی', and 'هنر و معماری'. Below the banner, there are two columns of project listings. The left column is titled 'اولویت‌های پژوهشی سازمان‌ها و ادارات' (Priority Research of Organizations and Offices) and lists 'بانک صنعت و معدن', 'بانک توسعه صادرات ایران', and 'بانک قوامین'. The right column is titled 'جدیدترین طرح‌ها' (Latest Projects) and lists 'استحصال گاز متان از مرکز دفن کهریزک (آراد کوه)', 'برنامه عملیاتی و راهبردی مدیریت یکپارچه پسماندهای جامع شهر تهران', and 'مطالعه و آماده سازی مرکز دفن هوشنگ آباد'. At the bottom, there is a promotional banner for 'تیلیغات' (Telecommunications) with the text 'عدد ۱۰ را به سامانه ۲۱۶۳۱۰۳۵۰۰ پیامک نمایید' (Send 10 to the number 2163103500 via SMS).

طرح‌های پژوهشی حاصل تلاش‌های ارزشمند محققان و پژوهشگران در زمینه‌های مختلف است که پس از اجرایی شدن به صورت طرح‌های خاتمه یافته در آرشیو سازمان‌های علمی و تحقیقاتی بایگانی شده و دسترسی به اطلاعات آن‌ها محدود می‌شود. بانک طرح‌های پژوهشی مرکز به منظور اطلاع‌رسانی فعالیت‌های علمی و تخصصی ارگان‌های تحقیقاتی در کشور و با هدف جلوگیری از موازی کاری اقدام به راه‌اندازی بانک طرح‌های پژوهشی نموده است.

* نمایه‌سازی طرح‌های پژوهشی جهاد دانشگاهی (خاتمه یافته و در دست اجرا)

* نمایه‌سازی طرح‌های پژوهشی سازمان‌های علمی

* نمایه‌سازی پایان‌نامه‌ها تحت حمایت مراکز علمی (بورسیه‌های تحصیلی)

* امکان دسترسی به کلیه طرح‌های پژوهشی به تفکیک محقق

* طبقه‌بندی طرح‌های پژوهشی به تفکیک گروه‌های تخصصی

۴-۲ فعالیت‌های شاخص در راستای ارزیابی نشریات علمی کشور

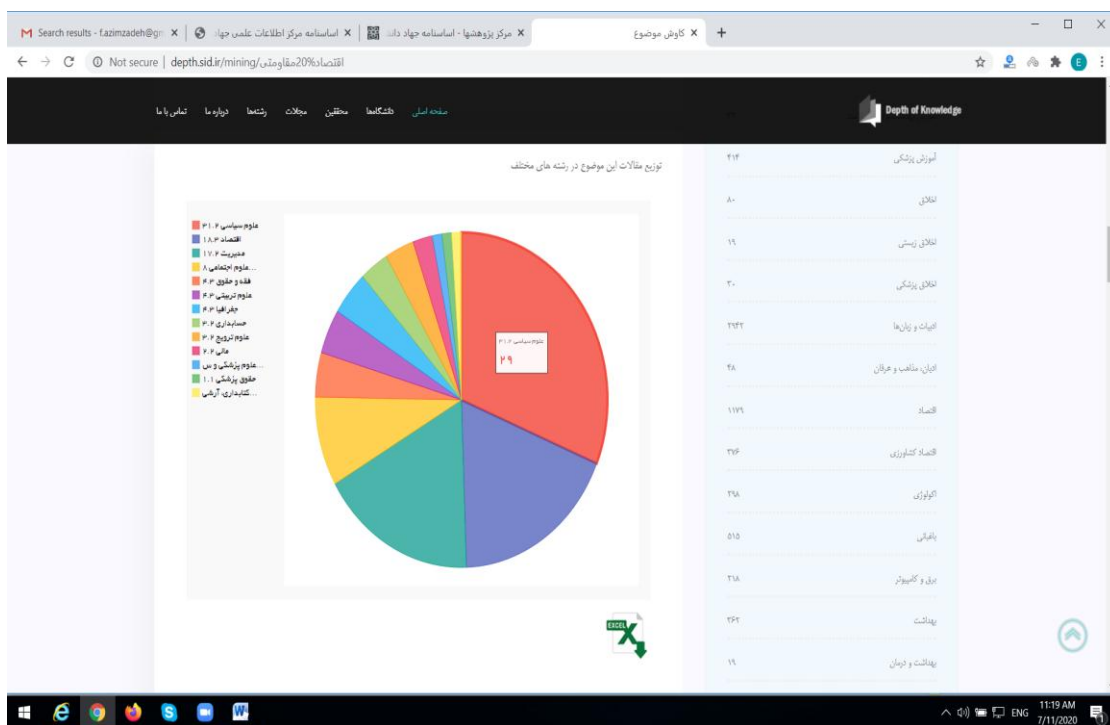
- * ارزیابی گزارش‌های استنادی نشریات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (JCR - سالانه)
- * ارزیابی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (در حال اجرا)
- * ارزیابی نشریات جهاد دانشگاهی (دوسالانه)

۳-۳ سرویس‌ها و خدمات تخصصی

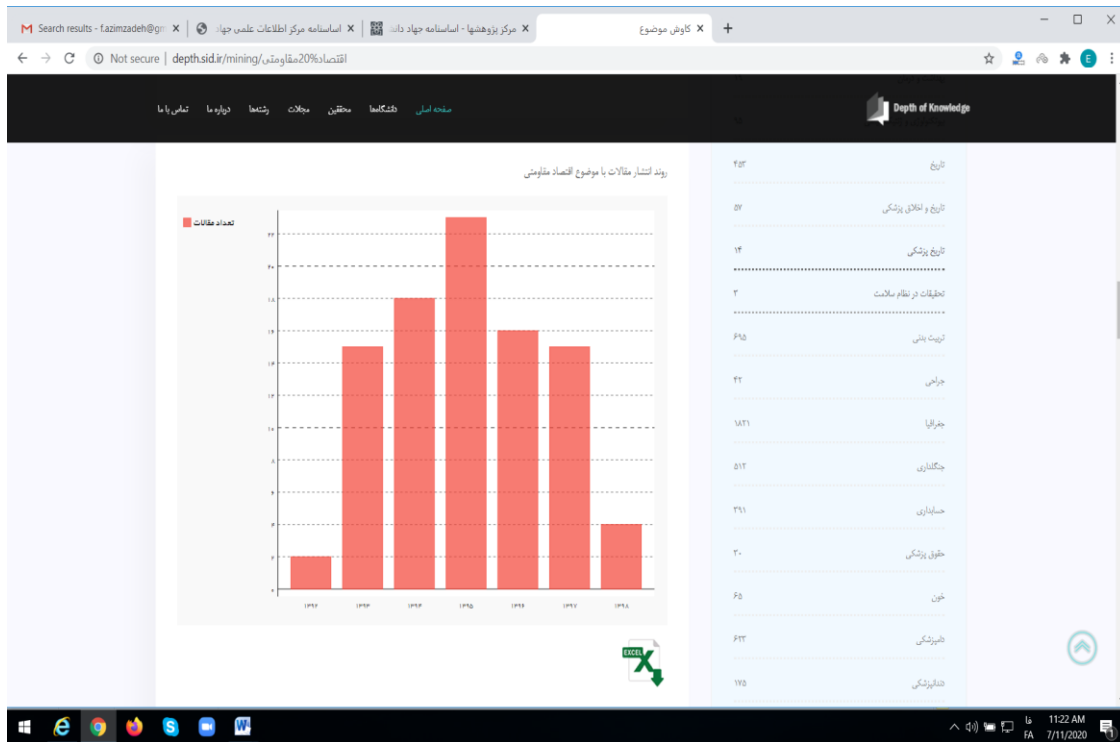
۳-۱ سامانه تحلیل داده‌های مقالات علمی، ژرفا

در این سامانه امکانات زیر برای کاربران در نظر گرفته شده است:

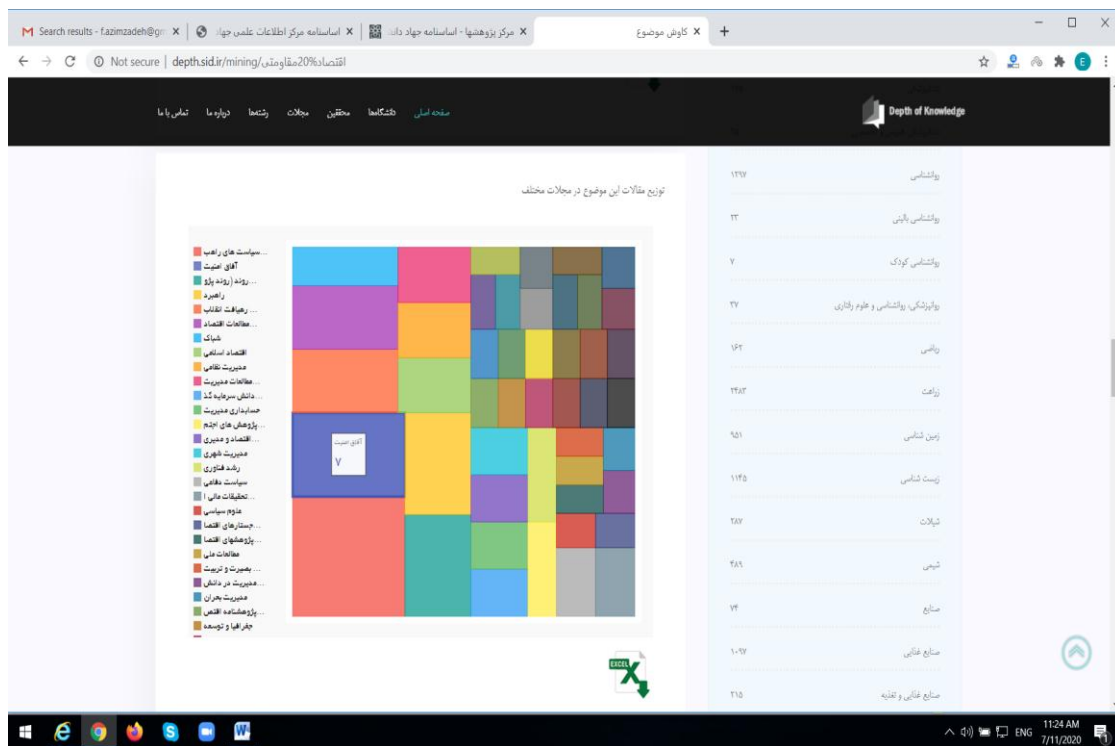
- * توزیع مقالات در حوزه موضوعی

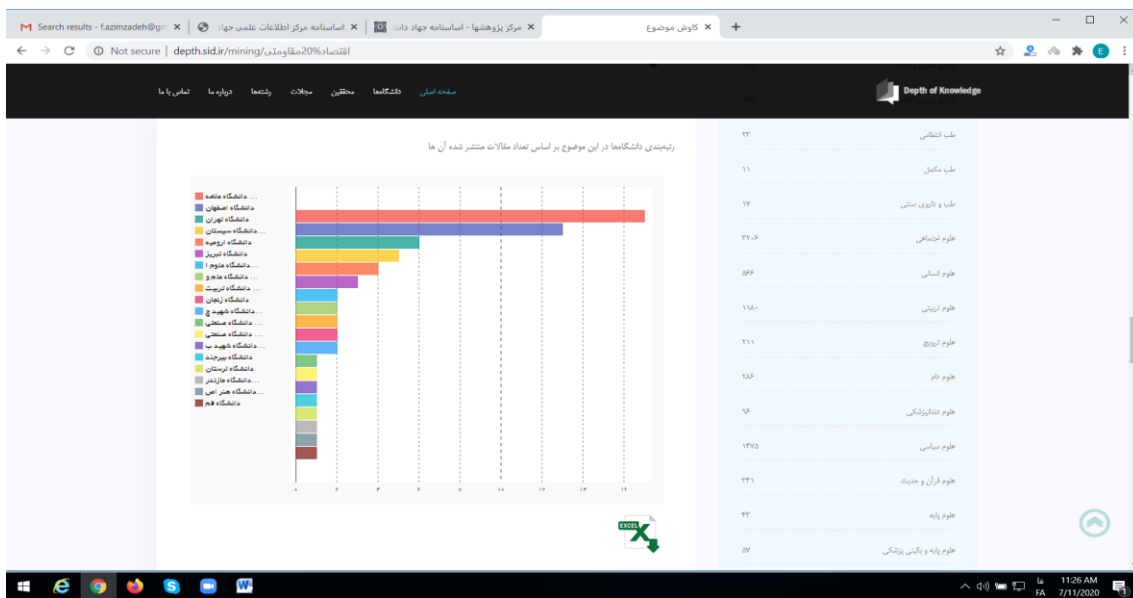
* روند انتشار مقالات با موضوع های مختلف

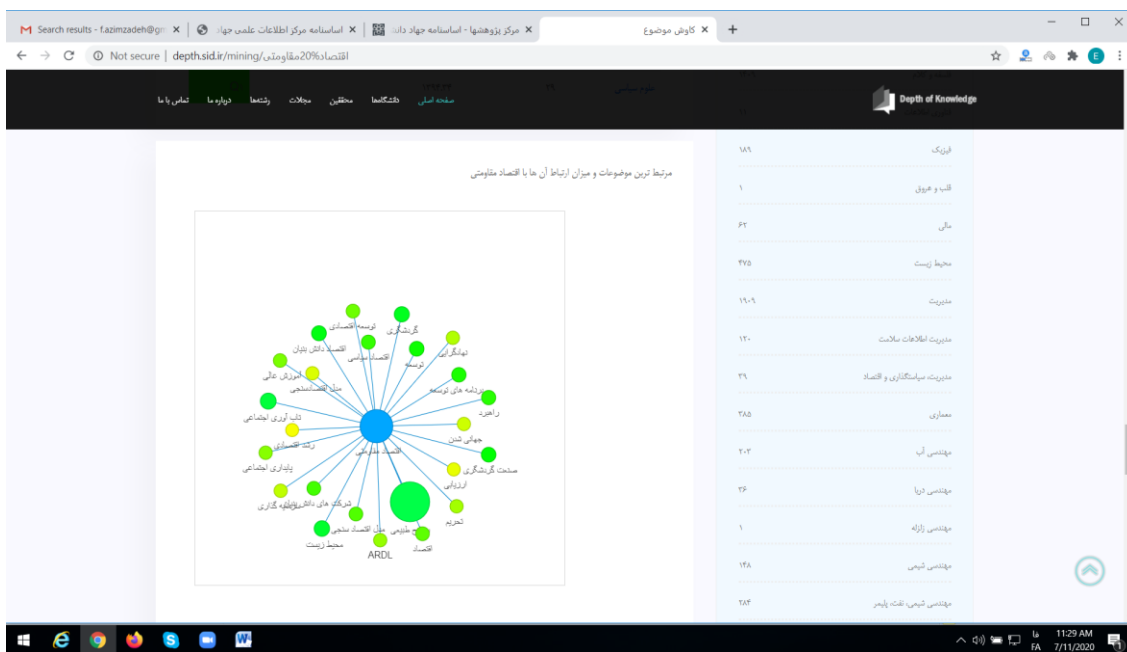
* توزیع مقالات با موضوع مشخص در نشریات مختلف

* رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس تعداد مقالات منتشر شده در رابطه با یک موضوع و در واقع شناسایی نشریات و دانشگاه‌های فعال در انتشار موضوع مورد نظر

* ارتباط معنایی موضوع مورد نظر با سایر موضوعات و همچنین تعیین میزان تازگی هر موضوع در رشته‌های تخصصی مختلف

* علاوه بر جداول و نمودارهای فوق این سامانه رتبه‌بندی‌ها را در بخش محققان و نشریات و همچنین رشته‌های تخصصی به صورت جذبی‌تر در اختیار کاربران قرار می‌دهد.

۲-۳ سامانه ترجمه متون تخصصی (STRS)

The screenshot shows the STRS website interface. At the top, there is a navigation bar with the SID logo and various menu items like 'صفحه اصلی', 'رود مترجم', 'بیگیری سفارش', 'تعرفه ترجمه', 'قوانین و مقررات', 'درباره ما', 'بلاگ', and 'تماس با ما'. Below the navigation bar, the main content area features a large 'STRS' title and the subtitle 'سامانه ترجمه علمی تخصصی'. A central image shows a computer keyboard with a 'Translate' key highlighted. Two red buttons are visible: 'ثبت سفارش ترجمه' and 'ثبت سفارش ویراستاری'. On the right side, there is a social media icon for Telegram with the handle '@www_strs_ir'. At the bottom of the page, there is a blue footer section with contact information, including the address in Tehran, phone numbers, and a list of services like 'بانک نشریات انگلیسی SID', 'بانک سمینارهای انگلیسی SID', 'پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی', and 'وبلاگ مرکز اطلاعات علمی'. There are also social media icons for Telegram, Instagram, and Facebook.

سامانه STRS (Scientific translate System) به منظور برطرف نمودن نیاز جامعه علمی کشور و در جهت آشنایی پژوهشگران به آخرین دستاوردهای علمی منتشر شده در عرصه بین‌المللی در قالب مقالات و همچنین کمک به انتشار تولیدات علمی در مجلات و مجامع بین‌المللی راه‌اندازی شده است. این سامانه با همکاری گروهی از مترجمین رشته‌های مختلف علمی فعالیت می‌کند. بر این اساس تمامی علاقمندان و پژوهشگران و نشریات گروه‌های مختلف علمی (پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی مهندسی، کشاورزی و منابع طبیعی، دامپزشکی، هنر و معماری) می‌توانند از این سامانه به منظور ترجمه و ویرایش مقالات و متون علمی به صورت تخصصی و براساس استانداردهای پایگاه‌های معتبر بین‌المللی بهره‌مند شوند. ثبت پروژه ترجمه در این سامانه، به صورت آنلاین و در کمترین زمان و به صورت تخصصی با ضمانت کیفیت و پشتیبانی تمام‌وقت صورت می‌گیرد.

۳-۳ سامانه ویراستاری تخصصی (STES)

سامانه ویراستاری تخصصی برای استفاده بهینه جامعه علمی کشور از محتوای تولید شده به زبان فارسی و با هدف ایجاد وضعیت مناسب در ادبیات و نوع نگارش متون علمی، راه‌اندازی شده است. وبگاه SID با حجم قابل توجه روزانه کاربرانی مواجه است که اکثر آنها برای تهیه و تدوین انواع متون علمی از جمله مقاله، پایان‌نامه و گزارش‌های علمی نیاز به خدمات ویراستاری دارند. این سامانه از ویراستاران رشته‌های مختلف علمی در جهت ارتقاء کیفیت متون فارسی استفاده می‌کند.

۳-۴ سامانه شناسایی و اعتبارسنجی مجلات معتبر علمی در عرصه بین‌المللی (Rank)

- شناسایی و انتخاب مجلات معتبر بین‌المللی برای انتشار یافته‌های پژوهشی محققان - Rank.sid.ir
- استخراج دانش از محتوای موجود در پایگاه اطلاعات علمی SID در سامانه depth.sid.ir
- امکان شناسایی مجلات نمایه شده در پایگاه‌های ISI و SCOPUS
- امکان دسترسی به رتبه علمی نشریات براساس IF و Q
- امکان شناسایی، دسترسی به فهرست نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه‌های معتبر علمی
- امکان دسترسی به نشریات غیرمعتبر معرفی شده توسط: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی

۳-۵ اپلیکیشن موبایل

- امکان دسترسی به چکیده و متن کامل مقالات علمی موجود در پایگاه SID و امکان جستجوی مقالات براساس کلیدواژه و گروه‌های تخصصی
- امکان مطالعه و ذخیره‌سازی مقالات منتخب توسط مخاطب این اپلیکیشن روزانه بیش از ۳ هزار بازدید را به خود اختصاص داده است.

۴- کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی

امروزه ضرورت آموزش‌های تخصصی و آشنایی با ابزارها و تکنیک‌های پژوهش بیش از پیش اهمیت یافته است. بر همین اساس توجه خاص به تحقیقات کاربردی به منظور حل مسایل مختلف در عرصه ملی از جمله نیازهای اساسی حال حاضر کشور است. برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی کوتاه مدت یکی از مناسب‌ترین روش‌های آموزشی است که می‌تواند جوابگوی نیاز علاقمندان به تحقیق باشد. در این روش با استفاده از تخصص اساتید مجرب، امکان بهره‌مندی از تکنولوژی‌های روز مهیا شده و در زمان و هزینه صرفه‌جویی می‌شود. بنابراین مرکز اطلاعات علمی، با هدف کمک به ارتقای سطح دانش کیفی علاقمندان به تحقیق و پژوهش و نیز به منظور معرفی آخرین ابزارها و استانداردهای بین‌المللی در یک دهه گذشته اقدام به برگزاری ده‌ها کارگاه و دوره‌ی آموزشی در زمینه‌های مختلف برای جامعه علمی به شرح زیر کرده است.

* کارگاه‌های علمی در راستای توانمندسازی علمی اعضای هیأت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و محققان

* آموزش نرم‌افزارهای مرتبط با حوزه تحقیق و پژوهش

* برگزاری آنلاین کارگاه‌های آموزشی

* ارائه فیلم آموزشی

* کمک به ارتقای جایگاه و رتبه نشریات علمی کشور

* برگزاری دوره‌های آموزشی در راستای توانمندسازی فراگیران و ایجاد اشتغال

* ایجاد بستری مناسب جهت معرفی فعالیت‌های آموزشی سایر واحدها و مراکز علمی جهادی

۵- مشارکت در اجرای طرح های ملی

- * سامانه ارزیابی نشریات (سانا) به سفارش معاونت علمی ریاست جمهوری (سال ۱۳۹۱)
- * طرح ملی جویسگر بومی توسعه‌ی بخش همایش‌ها (۱۳۹۶ - ۱۳۹۵)
- * راه‌اندازی بانک اطلاعات علمی امداد و نجات هلال احمر (۱۳۹۵)
- * پشتیبان طرح ملی مشاغل خانگی در دو مزیت مترجمی و ویراستاری جهت ارائه خدمات تخصصی به محققان

* فعالیت‌های ویژه سال ۱۳۹۹

* رونمایی از سایت جدید SID (همزمان با سالگرد تأسیس جهاد دانشگاهی (مرداد ۱۳۹۹)) در سال جاری صفحه جدید SID که امکاناتی با استانداردهای جدی وب را برای کاربران فراهم نموده است رونمایی خواهد شد.

* صفحه تخصصی corona.sid.ir (فروردین ۹۹) همزمان با اوج گرفتن بیماری در مرحله اول و نیاز متخصصان به دسترسی سریع به اطلاعات علمی روز دنیا این صفحه رونمایی شد و در اختیار کاربران قرار گرفت.

* رونمایی از سرویس ارایه ویدیویی مقالات همایش‌های علمی کشور (تیر ۹۹) با توجه به اهمیت یافتن توجه به ابعاد مختلف یادگیری در افراد و مواجه دانشجویان و پژوهشگران با روش‌های نوین آموزش و یادگیری در سطح دنیا اهمیت ارائه محتوای علمی با قالب‌های مختلف به شدت افزایش یافته است. لذا SID نمایه‌سازی ویدیوهای آموزشی را در دستور کار قرار داد و برای اولین بار همزمان با برگزاری کنفرانس بین‌المللی وب پژوهی فیلم چند دقیقه‌ای ارائه در کنار مقالات در اختیار مخاطبان قرار گرفت.

* افزایش سطح رضایت و بهره‌مندی کاربران از امکانات و محتوای SID بررسی آمارها نشانگر اقبال ویژه مخاطبان به پایگاه اطلاعات علمی این مرکز است، به گونه‌ای که براساس آمار گوگل آنالیتیک در ماه می گذشته بیش از ۱۶ میلیون مرتبه SID در نمایش نتایج به کاربران حضور داشته و بیش از ۱,۴ میلیون مرتبه کاربران از طریق گوگل به سایت SID وارد شده و از مطالب آن استفاده نموده‌اند. علاوه بر این آمار بررسی اطلاعات موجود در سرور مرکز نشان از حضور ۶۰ هزار کاربر به صورت روزانه و بیش از ۲۰ هزار دانلود مقاله در روز را دارد. جای بسی خوشبختی است که در شرایط همه‌گیری بیماری کرونا همه دانشجویان و محققین به راحتی از هر نقطه‌ی جغرافیایی ایران و جهان امکان دسترسی و استفاده از محتوای نمایه شده در SID را دارند و برخلاف بسیاری از امکانات که در مناطق محروم در دسترس نیست؛ این امکان از محرومیت‌ها عبور کرده و سرویسی عادلانه را برای همگان فراهم آورده است.